

Onderwerp Stand van zaken Jongerenaanpak
K. Tromp – Hunte
Steller

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 41 35 Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 6260434

Datum 12-04-2017 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Ons college heeft u in onze laatste brief d.d. 18 november 2015 geïnformeerd over een nieuw aanpak voor jongeren tussen 16 – 27 jaar in de stad. Wij zijn nu ruim een jaar verder en willen u graag informeren over de voortgang van de Jongerenaanpak.

De Jongerenaanpak is een stevige en samenhangende aanpak op het snijvlak van Onderwijs – Werk – Zorg. Om een versnelling aan te brengen in deze aanpak is er een Taskforce Jongeren opgericht. De Taskforce Jongeren is een tijdelijk instrument (vooralnog voor 2 jaar) met doorzettingsmacht. De Taskforce signaleert, adviseert, verbindt en bewaakt.

In deze brief geven we opnieuw weer wat de oorspronkelijke uitgangspunten en doelen van de Jongerenaanpak waren, welke stappen zijn ondernomen en waar we ons in de komende tijd op zullen focussen.

Uitgangspunten en doelen Jongerenaanpak/ Taskforce Jongeren

De Jongerenaanpak richt zich op het organiseren en/of faciliteren van een snelle, effectieve en vooral samenhangende ondersteuning aan kwetsbare jongeren tussen 16 – 27 jaar zodat zij in staat zijn de regie te pakken op hun eigen leven, waaronder de regie op het organiseren van benodigde hulp.

Wij hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

1. De jongere krijgt extra ondersteuning bij onderwijs, werk en inkomen;
2. De jongere is tijdig voorbereid op eigen regie;
3. Wij zorgen voor ononderbroken en transparante ondersteuning;
4. Wij werken vanuit een netwerksamenwerking.

Binnen de Jongerenaanpak speelt de Taskforce Jongeren een centrale rol. De Taskforce Jongeren werkt met casuïstiek vanuit de praktijk, waardoor we zeker weten tegen welke problemen de jongeren daadwerkelijk oplopen. De Taskforce is een escalatiemodel voor professionals die met kwetsbare jongeren werken en is bevoegd om oplossingen voor een jongere te forceren als professionals er niet uitkomen. Wekelijkse casuïstiek bespreking zorgt ervoor dat we professionals snel kunnen helpen. De casussen vanuit de praktijk lossen wij in samenwerking met partners op (maatwerk). Daarnaast vormt de casuïstiek de basis waarop wij trends signaleren, zoals werkprocessen die niet goed verlopen, kaders die niet duidelijk zijn en partners die elkaar niet kennen.

De Taskforce bestaat uit een beperkt team van mensen, waaronder:

- een RMC-coördinator (vertegenwoordigt Onderwijs/ Leerlingenzaken);
- hoofd Jongerenteam & Loonkostensubsidie (vertegenwoordigt Werk);
- twee WIJ-medewerkers (vertegenwoordigt Zorg);
- een procesondersteuner vanuit de gemeente;
- een coördinator vanuit de gemeente.

De leden van de Taskforce zijn op hun eigen beleidsterrein een ambassadeur van onze Jongerenaanpak. Zij verzamelen signalen en nemen deze als input mee naar de Taskforce. Vervolgens communiceren zij breed over de oplossingen die wij binnen de Taskforce tot stand hebben gebracht.

Stand van zaken Jongerenaanpak

Eind 2015 is de nieuwe integrale Jongerenaanpak vastgesteld door het college en de raad. De aanleiding hiervoor zijn de gewijzigde verantwoordelijkheden en taken die de gemeente heeft gekregen door de decentralisatie van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet. De nieuwe integrale Jongerenaanpak is een werkwijze over domeinen en afdelingen heen, bedoeld om focus, samenhang en duidelijkheid te brengen. De Taskforce Jongeren (onderdeel van de Jongerenaanpak) is in februari 2016 gestart. Wij hebben de tijd genomen om de Taskforce Jongeren goed in te richten, denk aan werkwijze, bemensing, netwerkanalyses, formats, etc.

In de eerste twee maanden kwamen er weinig casussen binnen. Dat heeft ertoe geleid dat wij onze werkwijze hebben aangepast. Wij zijn aangeschoven bij de verschillende werkoverleggen van de professionals zowel intern als extern. Wij hebben de drempel voor het stellen van vragen verlaagd. De professionals kunnen ook bij ons aankloppen voor advies en dus niet alleen als zij er niet meer uitkomen. Dat betekent dat wij al vaak meewerken aan lopende casussen, waardoor dezen, in tegenstelling tot de oorspronkelijke doelstelling van de Taskforce, niet meer hoeven te worden ingediend op het moment dat de professionals er niet meer uitkomen. Hiermee hebben wij een beweging naar voren gemaakt in het ondersteuningsproces voor kwetsbare jongeren. De taken van de Taskforce zijn hiermee uitgebreid van het forceren van een oplossing tot het adviseren van professionals om te voorkomen dat problemen met jongeren escaleren.

Als we kijken naar de resultaten van de Taskforce tot nu toe, kunnen we concluderen dat haar werkzaamheden op grote lijnen in de volgende drie hoofdtaken zijn in te delen:

1. Stroomlijnen van werkprocessen

Om te komen tot maatwerkoplossingen zijn er verschillende partners in de keten nodig. De Taskforce coördineert en zorgt dat de verschillende processen (backoffice,

WIJ, RIGG, WIMP, e.d.) op elkaar aansluiten zodat maatwerk geboden kan worden aan de jongeren. Een voorbeeld hiervan is de casus waarin een jongere (18-) een jeugdmaatregel opgelegd heeft gekregen van de kinderrechter waarbij de maatregel doorloopt tot na zijn achttiende verjaardag op basis van verlengde jeugdhulp. De meest geschikte organisatie om deze jongere vanaf achttien jaar op te vangen en te ondersteunen is een organisatie die vanuit Beschermd Wonen ondersteuning biedt aan ex-gedetineerden. Er kan geen beschikking vanuit Beschermd Wonen worden verstrekt omdat de kinderrechter een maatregel vanuit de verlengde jeugdhulp heeft uitgesproken in zijn vonnis. Een beschikking vanuit jeugdhulp is gecompliceerd omdat deze organisatie geen (gecontracteerde) jeugdhulpaanbieder is. In het geval van zorgbehoefte bij een niet gecontacteerde jeugdhulpaanbieder moet de Expert pool van de RIGG worden ingeschakeld voor toestemming. Al deze partijen zijn verantwoordelijk voor een klein stuk van de keten, om de juiste ondersteuning voor deze jongere te organiseren. Er was tot nu toe geen verbinding tussen deze partijen. De Taskforce heeft ervoor gezorgd dat de werkzaamheden van alle betrokken partijen (de gemeentelijke professionals van Beschermd Wonen en Jeugd, de Expert pool van de RIGG en beide betrokken aanbieders) op elkaar aansluiten. Het resultaat is tweeledig: de jongere krijgt onderdak en begeleiding van de juiste organisatie en de organisatie wordt via de juiste beschikking hiervoor betaald. Daarnaast weten de betrokken partijen elkaar ook in de toekomst te vinden.

2. *Vergroten van kennis*

Kennis over wet- en regelgeving, kennis over het netwerk en elkaars dienstverlening en kaders is in veel gevallen niet toereikend om over organisatiegrenzen heen te kijken. De Taskforce zorgt ervoor dat deze kennis breder wordt gedeeld. Dit vergroot de mogelijkheden om tot maatwerk te komen voor de problemen die de jongeren ondervinden. Een voorbeeld hiervan is de kennis over bijzondere bijstand voor jongeren tussen de 18 en 21 jaar. De Taskforce heeft zich in het probleem verdiept, dat door vrijwel alle professionals werd aangestipt, namelijk dat jongeren tussen de 18 en de 21 jaar te weinig (bijzondere) bijstand krijgen om zelfstandig van te kunnen leven. Er is ontdekt dat de rekenmethode die gebruikt werd vóór de invoering van de Participatiewet onterecht is doorgetrokken naar de Participatiewet en dat deze onvoordelig uitpakt voor de jongeren. Volgens de Participatiewet is het mogelijk dat deze jongeren een maximale aanvulling op hun bijstandsuitkering krijgen waardoor zij over voldoende inkomen kunnen beschikken. Dit wordt per individueel geval getoetst omdat het over een aanvulling vanuit de bijzondere bijstand gaat. Deze oude rekenmethode is wijdverspreid onder gemeenten (dus niet alleen in Groningen). Naar aanleiding van de vragen van de Taskforce, hebben Stimulans en het ministerie aangegeven hier landelijke aandacht aan te besteden. Binnen de gemeente heeft dit er toe geleid dat ons uitvoeringsbeleid is aangepast inclusief duidelijke werkinstructies over de juiste rekenmethode.

3. *Vergroten van het netwerk*

Om een goede samenhang in de ondersteuning van kwetsbare jongeren te kunnen leveren, moet je elkaar kennen. Als de generalistische jeugdhulpaanbieders niet op de hoogte zijn van het bestaan van sommige specialisten zoals Proefveld Onderwijs op maat, Jongerenteam/ Team loonkostensubsidie, Servicepunt Jeugdhulpplus Verbeterd Verder, kunnen zij hun hulp ook niet inschakelen ten behoeve van de ondersteuning van de jongeren die zij in huis hebben. Maar ook het sparren onderling van

jeugdhulpaanbieders over een bepaalde casus gebeurt alleen als je de ander kent. Het opzoeken van een telefoonnummer op internet is hiervoor niet voldoende. Tenslotte is goed inzicht en overzicht over het totaal aanbod voor jongeren onontbeerlijk om de ambitie van 1 gezin, 1 regisseur, 1 plan, waar te maken. De Taskforce is actief bezig met het organiseren van werksessies en kennissessies om de ontmoeting tussen de verschillende partners in de keten tot stand te brengen, waardoor partners elkaar beter leren kennen en elkaar sneller vinden.

Concluderend uit het totaal overzicht van afgehandelde casuïstiek, zien wij dat de meeste vragen van professionals op inhoud gaan over Inkomen en daarnaast vaak veroorzaakt wordt door onduidelijkheid in werkprocessen.

Daarom werkt de Taskforce dagelijks aan versteviging van de link met gemeentelijke experts op verschillende beleidsterreinen, denk aan Inkomen, Schuldhulpverlening, Openbare Orde en Veiligheid en Beschermd Wonen. Naast het vergroten van kennis en netwerk en het stroomlijnen van werkprocessen, investeren wij ook in een cultuuromslag/ betere dienstverlening. Een voorbeeld hiervan is het oprichten van een speciaal maatwerk Inkomensteam. Veel jeugdhulpaanbieders geven aan dat ze dit Inkomensteam, dat sinds de zomer 2016 bestaat, als positief ervaren en dat ze dit een enorme verandering vinden. Door dit team hebben de jeugdhulpaanbieders het gevoel dat ze beter gehoord worden en hun jongeren (cliënten) beter ondersteund worden.

18-/ 18+

Wij hebben voor een ketenaanpak gezorgd door de pilot 18-/18+ uit de landelijke werkagenda met Menzis, de transformatiepilot 18-/18+ van de RIGG en de Taskforce Jongeren met elkaar te verbinden. Zorgaanbieders, gemeente en zorgverzekeraar werken hierdoor gezamenlijk aan het oplossen van de 18-/18+ problematiek. In dit kader organiseren wij werksessies waarin aanbieders en gemeentelijke professionals samen leren en werken. Een communicatie instrument en tips en tricks document zijn gezamenlijk door aanbieders, gemeente en Menzis bedacht om jongeren te helpen / voorbereiden op het feit dat zij 18 jaar worden en om inzichtelijk te maken welke zaken nog geregeld moeten worden. Daarnaast hebben wij een leermiddag 18-/18+ georganiseerd voor consultants van de Wmo, Beschermd wonen en Jeugd (WIJ) om elkaars dienstverlening beter te leren kennen. Het ministerie van VWS en het NJI hebben grote belangstelling getoond voor onze werkwijze en hebben gevraagd om samen te werken aan het landelijke 18-/18+ dossier. Ook hebben verschillende gemeenten ons om ondersteuning gevraagd om onze werkwijze te kopiëren.

Vershil tussen Jongerenaanpak en Positief opgroeien

Als gemeente investeren wij ook in *Positief opgroeien*, gericht op *alle* kinderen tussen 0 – 23 jaar. Wij investeren in het ontwikkelen van de talenten en het weerbaar maken van de kinderen, zodat ze veilig en gezond opgroeien. Met de Jongerenaanpak richten wij ons op de *kwetsbare* jongeren tussen 16 – 27 jaar met problemen op het vlak van Onderwijs, Werk en Zorg. Door aan de voorkant te investeren maakt dat er op den duur minder kwetsbare jongeren zijn. Deze twee aanpakken raken elkaar en maakt dat we aan de voorkant kunnen zorgen dat elk kind/ jongere zich beter ontwikkeld en meer kansen aangeboden krijgt en benut. Aan de andere kant kunnen we sneller en effectiever ingrijpen indien een jongere in de problemen dreigt te raken.

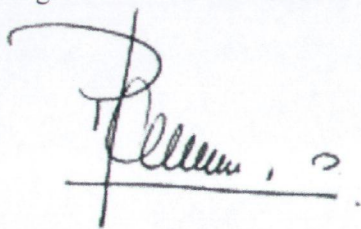
Evaluatie Jongerenaanpak en voorstel vervolg

De Jongerenaanpak is een tijdelijk instrument dat is aangegaan voor twee jaar. Dat betekent dat wij in het eerste kwartaal van 2018 moeten evalueren hoe nu verder. In de komende periode gaan wij ons inzetten om:

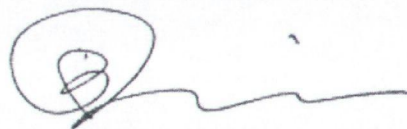
- Onze werkwijze verder te verfijnen;
- Het oplossen van casuïstiek te continueren;
- Het ambassadeurschap van de Taskforce leden te verstevigen;
- De werkprocessen van verschillende afdelingen/ instanties beter op elkaar te laten aansluiten (nu ligt de zwaartepunt op werkprocessen was voorheen Inkomen);
- Te inventariseren welke taken binnen de reguliere werkzaamheden van de gemeente ondergebracht kunnen worden;
- Het organiseren van werksessies waar instanties elkaar beter leren kennen en leren samenwerken op verschillende leefgebieden te continueren.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink